

Estudi

Turisme mèdic Alemanya

2024

Metodologia

Objectiu

Anàlisi de la competitivitat del mercat alemany com a destí de turisme mèdic, per tal d'identificar fortaleeses, febleses i oportunitats per posicionar Barcelona com a referent internacional en aquest sector, dins del projecte Barcelona Medical Destination.

Metodologia

L'estudi s'ha fet seguint un procés d'entrevistes i de recerca de publicacions realitzades per organitzacions del país, agents i webs rellevants per al desenvolupament del turisme mèdic.

Realització

Agost 2024

Turisme mèdic Alemanya

Introducció

Aquest estudi, impulsat per l'Agència Catalana de Turisme, té com a finalitat analitzar la competència d'Alemanya com a destinació de turisme mèdic. L'objectiu és entendre l'oferta sanitària alemanya, identificar-ne els principals actors i fluxos de pacients, i estudiar bones pràctiques que puguin inspirar l'estratègia de Catalunya en aquest sector, especialment dins el marc de la iniciativa Barcelona Medical Destination.

L'estudi també aborda el nou context global —marcat per l'etapa postpandèmia, els canvis geopolítics i les transformacions dels sistemes sanitaris europeus—, que ha alterat significativament els fluxos de pacients i les prioritats dels diferents sistemes de salut.

Sistema sanitari a Alemanya

Alemanya té un sistema sanitari mixt, basat en una combinació d'assegurances públiques i privades. El 90% de la població està coberta per l'assegurança mèdica pública obligatòria (73 M de persones), mentre que el 10% restant opta per una assegurança privada, principalment autònoms, funcionaris i persones amb ingressos elevats.

El sistema públic es finança mitjançant cotitzacions socials compartides entre treballadors i empresaris, complementades per aportacions estatals. El nombre d'assegurances mèdiques públiques ha disminuït constantment, mentre que al 1970 n'hi havia 1.815, al 2000 la xifra s'havia reduït fins a 420, i actualment hi ha 95 asseguradores públiques, com ara TK o BARMER. El sector privat compta amb 34 entitats, com Debeka o AXA.

Turisme mèdic Alemanya

Sistema sanitari a Alemanya

La **despesa sanitària** és una de les més elevades del món: el 2022 es va situar en 500.000 milions d'euros, equivalent al 12,8% del PIB. El cost anual per habitant és d'aproximadament 5.900 €. El sistema destaca per la seva elevada capacitat hospitalària —amb més de 1.700 hospitals, 153.000 metges en l'àmbit ambulatori i 480.000 llits—, tot i que s'està observant una tendència a la reducció d'aquests recursos. Malgrat la solidesa estructural, el sistema afronta reptes importants, com l'augment sostingut dels costos i la pressió creixent sobre l'assegurança pública.

Assegurança mèdica privada a Alemanya

L'assegurança mèdica privada funciona de manera diferent a la pública: les primes es calculen segons el risc individual i el grau de cobertura contractada (principi d'equivalència). A més, segueix el principi de reemborsament: l'assegurat paga directament els serveis mèdics i després en sol·licita el reemborsament a la seva asseguradora.

Només hi poden accedir determinats col·lectius (persones no subjectes a l'assegurança obligatòria): autònoms, funcionaris i assalariats amb ingressos superiors al llindar del sistema obligatori. Aproximadament el 10% de la població alemanya (8,7 milions de persones) té assegurança mèdica privada, i també han de contractar una assegurança privada de dependència.

Aquest sistema utilitza un model de capitalització per fer front a l'envelliment de la població: les primes inicials són més altes per anticipar les despeses mèdiques futures relacionades amb l'edat. Es preveu que el 2024 les primes augmentin un 7% de mitjana. Tot i això, entre 2004 i 2024, l'increment mitjà anual per assegurat ha estat del 2,8%, una xifra lleugerament inferior a la del sistema públic (3,2%).

Actualment, hi ha 34 asseguradores privades. Debeka és la més gran, amb més de 2 milions d'assegurats, seguida d'Axa que supera els 800.000.

Turisme mèdic Alemanya

Actors del sistema sanitari

El sistema sanitari alemany es divideix en dos grans àmbits: l'atenció ambulatoria i l'atenció hospitalària, cadascun amb estructures, agents i reptes específics.

Atenció ambulatoria

L'atenció ambulatoria inclou tots els serveis mèdics fora de l'hospital. Està gestionada principalment per metges autònoms, psicoterapeutes, dentistes i centres mèdics independents, amb una base de prop de 170.000 professionals. Aquesta àrea mostra una tendència de creixement del 6,75% anual fins al 2029. Hi ha assistència intersectorial en casos com les operacions ambulatories i l'atenció especialitzada ambulatoria (ASV) per a pacients amb malalties complexes, amb equips multidisciplinaris.

El metge de capçalera és la figura clau: tracta directament, prescriu medicaments i serveis, i deriva a especialistes o hospitals. El tractament ambulatori en un hospital només es cobreix en casos excepcionals dins l'assegurança pública.

* L'any 2023 hi havia 168.285 metges en assistència ambulatoria, un augment del 28% respecte del 2002.

* S'estima que el mercat d'aquests serveis assolirà els 5.310 M € el 2029, amb un creixement anual del 6,75%.

* Els serveis ambulatoris estan finançats per l'assegurança mèdica pública, sense copagament per part del pacient.

Atenció hospitalària

L'atenció hospitalària només s'utilitza quan altres formes de tractament, com l'atenció ambulatoria o de dia, no són suficients. El mateix hospital verifica si és necessària la seva aplicació. Els assegurats del sistema públic tenen dret directe a l'hospitalització en centres autoritzats. Tot i així, es prioritzen tractaments menys costosos abans que l'ingrés hospitalari. Normalment, és el metge qui deriva el pacient a l'hospital, i el pacient pot escollir el centre, però pot haver-hi costos addicionals si no segueix la derivació.

El sector hospitalari es divideix en tres tipus de proveïdors: públics, privats i entitats sense ànim de lucre.

Turisme mèdic Alemanya

Actors del sistema sanitari

Alemanya té uns 1.700 hospitals (2022), la major densitat d'Europa, tot i que el nombre de llits ha disminuït en un 25% des del 1991. Els hospitals privats han augmentat, mentre que els públics i sense ànim de lucre han perdut capacitat. Tanmateix, Alemanya segueix al capdavant d'Europa en nombre de llits per habitant.

La xifra de pacients ha augmentat més d'un 25% des dels anys 90, tot i tenir menys llits i hospitals, fet que ha reduït l'estada mitjana hospitalària a 7,2 dies. El país també destaca pels seus hospitals universitaris, com la Charité de Berlín, que lidera el rànquing. Les cadenes hospitalàries més grans, com Helios o Asklepios, són majoritàriament privades. Finalment, el 2022 es va crear una comissió per impulsar reformes en el sector hospitalari, amb criteris com l'accessibilitat i les necessitats demogràfiques.

Finançament

Des de l'any 1972, el sistema hospitalari alemany es basa en un finançament dual: els estats federats assumeixen els costos d'inversió (edificis i equipament), mentre que les assegurances mèdiques públiques cobreixen els costos operatius. Tot i això, la inversió pública ha anat disminuint progressivament —del 25% el 1972 al 3% el 2021— mentre que la despesa hospitalària ha augmentat de forma significativa, arribant als 88.110 milions d'euros el 2022, dels quals el 61% correspon a despeses de personal. Aquesta situació ha provocat una greu crisi econòmica en els hospitals: el 80% van tenir pèrdues el 2023. Les causes principals són l'augment de costos, la manca de compensació per la inflació i un infrafinançament estructural. Per revertir-ho, el govern federal va aprovar una reforma hospitalària el mes de maig del 2024 amb tres objectius: millorar la qualitat assistencial, garantir la cobertura territorial i reduir la burocràcia.

Turisme mèdic Alemanya

Actors del sistema sanitari

Punts clau de la reforma hospitalària a Alemanya (2024):

- * Nou sistema de finançament: Els hospitals cobraran per estar disponibles i no només per cada pacient atès. Això ajudarà a garantir serveis bàsics encara que hi hagi poca demanda.
- * Qualitat per davant de quantitat: S'estableixen 65 grups de serveis hospitalaris amb criteris de qualitat unificats a tot el país. Només els hospitals que compleixin aquests requisits podran oferir-los.
- * Protecció dels hospitals rurals: Els centres situats en zones amb poca població tindran ajuts especials i es podran fer excepcions per assegurar l'atenció a tot el territori.
- * Assistència integrada i propera: Es fomenten centres que combinin atenció hospitalària, ambulatoria i serveis d'infermeria, especialment per garantir tractaments prop del domicili.
- * Fons per al canvi: El govern destinarà fins a 50.000 milions d'euros en 10 anys per adaptar i transformar el sistema hospitalari.

Menys burocràcia: Es reduiran les tasques administratives, simplificant la documentació i les revisions de factures.

La reforma busca un sistema més eficient, estable i centrat en la qualitat.

Turisme mèdic Alemanya

Reptes del sistema sanitari

1. Pandèmia i digitalització

Durant la pandèmia de la covid-19 (2020-2022), la despesa sanitària a Alemanya va augmentar un 20%, destacant la dependència del finançament públic. La crisi va evidenciar mancances en digitalització, amb sistemes informàtics antiquats, ús excessiu del paper i manca d'interoperabilitat. Per abordar-ho, el govern ha impulsat una estratègia digital amb objectius com la implantació massiva de l'expedient electrònic del pacient i les receptes electròniques. A més, es busca millorar l'ús de dades sanitàries per a la recerca i el desenvolupament.

2. Manca de personal qualificat

Hi ha una greu escassetat de professionals sanitaris, que s'agreuja fins al 2035, amb un dèficit previst d'1,8 milions de treballadors. Les causes són el canvi demogràfic i les dures condicions laborals. Els professionals es queixen de càrrega física i mental i de manca de reconeixement. Les solucions proposades inclouen millores salarials, millors horaris i més personal.

3. Canvi climàtic i malalties infeccioses

L'escalfament global i el canvi en els hàbitats augmenten el risc de propagació de malalties infeccioses i agreugen les no transmissibles. A més, la resistència als medicaments dificulta el tractament de moltes infeccions. Alemanya vol adaptar el sistema sanitari al canvi climàtic i continuar donant suport a altres països mitjançant programes sanitaris internacionals.

Turisme mèdic Alemanya

Turisme mèdic a Alemanya

El turisme mèdic internacional forma part del turisme de salut i fa referència als viatges temporals a l'estranger per rebre tractaments mèdics (curatius, estètics o preventius), que són finançats pel pacient o per asseguradores. És un sector que creix a tot arreu a causa de la globalització, la manca d'opcions al país d'origen, l'estalvi de costos o la reducció dels temps d'espera.

Situació a Alemanya

Alemanya és un dels principals destins europeus per al turisme mèdic i ocupa el cinquè lloc mundial amb un volum de mercat de 575 milions de dòlars. El 2019, van ser atesos 145.000 pacients estrangers, però la pandèmia va provocar una caiguda significativa, amb només 65.586 pacients hospitalitzats el 2020. La xifra es va recuperar parcialment el 2022 amb 73.166 pacients. Els ingressos també van caure (de 1.200 a 800 milions d'euros), principalment a causa de les restriccions per la covid i la guerra a Ucraïna, que van afectar l'arribada de pacients de Rússia, Kazakhstan i Ucraïna.

El 2022, el nombre total de pacients estrangers tractats a Alemanya va arribar a 182.200 (+17,5% respecte al 2021), amb un volum de negoci d'uns 880 milions d'euros. L'increment va venir especialment de Kuwait, Uzbekistan i Kazakhstan, però també un gran nombre procedien d'Àrabia Saudita, Polònia, Països Baixos i Dinamarca. Les clíniques més populars es trobaven a Baviera i Renània del Nord-Westfàlia, tot i que han experimentat una baixada.

Reptes actuals:

Els hospitals alemanys s'enfronten a dificultats com la inflació, la manca de personal i la incertesa en el finançament hospitalari. A més, aspectes com l'expedició de visats mèdics i l'absència d'un sistema de facturació clar per a pacients internacionals en dificulten el desenvolupament. Tot i això, la qualitat sanitària d'Alemanya manté el país atractiu, però en l'àmbit del màrqueting exterior estan sent superats per països com Turquia i Espanya. Turquia, en particular, destaca en cirurgia estètica, odontologia i trasplantaments capil·lars, i rep molts pacients alemanys per motius econòmics.

Turisme mèdic Alemanya

Turisme mèdic a Alemanya

Origen dels pacients internacionals

L'any 2022, pacients de 149 països van viatjar a Alemanya per rebre tractaments mèdics. Segons la Universitat de Ciències Aplicades de Bonn-Rhein-Sieg, el 75% provenien de països veïns, i Polònia fou el país amb més pacients (11.270, un +8,5%). El país amb el creixement més destacat va ser Dinamarca (+46%), seguit per creixements notables des de països angloparlants: Estats Units (+73%), Canadà (+67%), Irlanda (+58%) i Austràlia (+580%).

Els cinc principals països veïns d'origen dels pacients hospitalitzats van ser:

Polònia

França

Països Baixos

Àustria

Bèlgica

Aquest patró mostra una confiança sostinguda dels països limítrofs en el sistema sanitari alemany.

També va créixer el nombre de pacients dels països del Golf (CCG), especialment de Kuwait (+580%), Qatar i Aràbia Saudita

Distribució regional:

El creixement de pacients estrangers es va estendre per tot Alemanya el 2022, excepte a Saxònia-Anhalt i el Sarre. Les regions amb majors increments van ser:

Hamburg (+37%)

Schleswig-Holstein (+30%)

Mecklemburg-Pomerània Occidental i

Brandenburg (>+20%)

Berlín (+14%)

Baviera i Baden-Württemberg (+16%)

La mitjana nacional va ser del +17,5% respecte al 2021. Berlín destaca per la seva aposta activa pel màrqueting com a destinació mèdica.

Finalment, no tots els pacients paguen els tractaments de la seva butxaca: molts tenen

Turisme mèdic Alemanya

Turisme mèdic a Alemanya

Demanda i motius principals del turista mèdic a Alemanya

A Alemanya, els pacients estrangers que busquen tractament mèdic es poden dividir en dos grans grups. D'una banda, hi ha els que viatgen de manera planificada per sotmetre's a un tractament mèdic, ja sigui curatiu, rehabilitador o pal·liatiu. Aquests pacients solen buscar serveis com revisions mèdiques, programes de benestar, odontologia, cirurgia estètica o tractaments especialitzats de baixa, mitjana o alta complexitat. D'altra banda, hi ha pacients que no han viatjat a Alemanya amb intenció mèdica, però que acaben rebent atenció per causes imprevistes, com ara accidents, especialment en zones turístiques com les pistes d'esquí. Aquest segon grup és atès sobretot per serveis d'urgències.

Pel que fa als pacients que trien Alemanya com a destí mèdic, els motius són diversos. Molts provenen de països on el sistema sanitari presenta deficiències, com ara llargues llistes d'espera, manca d'especialistes, o costos massa elevats per a determinats tractaments. En aquest sentit, tot i que Alemanya té un dels sistemes sanitaris més cars segons l'OCDE, per a molts pacients internacionals representa una opció més econòmica que la d'altres països amb serveis mèdics similars. A més, l'entrada en vigor de la Directiva 2011/24/UE ha facilitat que els ciutadans europeus puguin rebre tractament mèdic en altres països de la Unió, amb reemborsament parcial o total per part del seu sistema sanitari d'origen.

Els pacients que busquen tractaments planificats poden ser molt sensibles al preu, a la qualitat i a la disponibilitat del servei. Alguns cerquen serveis que no tenen al seu país o que allà són considerats massa cars o de baixa qualitat. D'altres responen més a motivacions relacionades amb les tendències mèdiques, el prestigi o fins i tot el turisme. Les clíniques alemanyes són conegudes i valorades a l'estranger per al tractament de malalties tumorals com càncer de pulmó i de mama, casos neurològics greus, oncologia, pediatria, medicina interna / cirurgia visceral, traumatologia i ortopèdia, oftalmologia, cirurgia oral i maxil·lofacial, obesitat, radiologia / endocrinologia, odontologia i malalties cardiovasculars, de benestar i estètica.

Turisme mèdic Alemanya

Turisme mèdic a Alemanya

Les especialitats més sol·licitades pels pacients estrangers a Alemanya inclouen l'ortopèdia, la medicina interna, la cardiologia i la cirurgia. Aquesta demanda varia segons la procedència: els pacients russòfons prioritzen la cardiologia i l'oncologia; els procedents del món àrab busquen tractaments per a la diabetis, oncologia i medicina pediàtrica; els xinesos solen demanar tractaments per a malalties pulmonars; mentre que els pacients del Regne Unit i els Països Baixos acudeixen sovint per a tractaments ortopèdics o oculars, ja que al seu país les esperes són molt llargues. Els pacients escandinaus, per la seva banda, valoren especialment la tecnologia mèdica alemanya en àrees com la radiologia i la medicina nuclear.

També hi ha un component de prestigi: alguns pacients trien Alemanya simplement perquè té una reputació mèdica internacional i volen poder dir que hi han estat tractats. Això és especialment comú en tractaments estètics o menys urgents.

D'altra banda, s'ha detectat un augment en la demanda de serveis relacionats amb la rehabilitació mèdica (neurològica, oncològica, cardíaca, ortopèdica) i amb el turisme de salut (balnearis, centres de benestar, etc.). En aquests casos, els pacients valoren tant la qualitat mèdica com l'entorn i els serveis complementaris.

Tot i això, hi ha factors que dificulten aquest tipus de turisme: els tràmits per obtenir visats mèdics, problemes amb els pagaments internacionals i la manca de capacitat en algunes clíniques. Malgrat aquestes dificultats, els darrers anys hi ha hagut un increment en l'expedició de visats mèdics, especialment a països com Egipte, Qatar o Kuwait.

Finalment, cal tenir en compte el perfil d'aquests pacients. La majoria no són persones adinerades, sinó pacients que venen amb familiars i que necessiten molta informació i suport. Sovint no parlen idiomes estrangers, tenen expectatives molt altes i desconeixen la cultura i els procediments alemanys. Això fa necessari oferir serveis addicionals: ajuda amb els visats, traducció, trasllats, allotjament per a acompanyants i assessorament general abans i durant el viatge.

Turisme mèdic Alemanya

Oferta de serveis de turisme mèdic

Els pacients estrangers trien una clínica a Alemanya tenint en compte diversos criteris, com ara la reputació del personal mèdic i del centre, una imatge positiva de la clínica, l'oferta de tractaments especialitzats, l'accés ràpid a cites, la disponibilitat de medicaments i ajudes, i un equipament tècnic avançat. També es valoren la qualitat certificada, la bona ubicació, una comunicació efectiva i una relació qualitat-preu transparent. Molts pacients es basen en l'opinió de familiars o antics pacients.

Ofertes i procediments mèdics populars

Alemanya ofereix una gran varietat de tractaments mèdics, com ara cirurgia cardíaca, ortopèdia, oncologia, neurocirurgia i cirurgia estètica. És líder en investigació oncològica i en tècniques innovadores com la teràpia de protons, la immunoteràpia i la cirurgia mínimament invasiva. El sistema sanitari alemany té una infraestructura moderna, excel·lents instal·lacions de rehabilitació i professionals altament formats. No hi ha llistes d'espera sistemàtiques i el sistema es basa en alts estàndards ètics i legals.

Actors

Estats federats destacats i les seves clíniques

Cinc estats federats concentren la major part del turisme mèdic: Baviera, Renània del Nord-Westfàlia, Baden-Württemberg, Berlín i Hesse. Baviera lidera en nombre de pacients estrangers, majoritàriament d'Àustria, Polònia i la República Txeca. Baden-Württemberg rep pacients de França i Suïssa, mentre que NRW atrau persones dels Països Baixos i Bèlgica. Berlín i Hesse destaquen per rebre pacients dels Estats Units, gràcies als seus aeroports internacionals. També hi ha una presència destacada de pacients polonesos a gairebé tots aquests territoris. Tot i la caiguda de xifres durant la pandèmia, s'està observant una clara recuperació.

1. Berlín – Capital mèdica d'Europa

Articula la seva estratègia a través de la plataforma Berlin Health Excellence, que integra hospitals com la Charité, especialitzats en patologies greus i tractaments pediàtrics. Complementa l'oferta amb serveis per pacients internacionals i manté col·laboracions estables amb països del Golf i veïns com Polònia. Destaca per una orientació holística i integració institucional.

Turisme mèdic Alemanya

Oferta de serveis de turisme mèdic

2. Renània del Nord-Westfàlia – Turisme de salut 4.0

La regió aposta per un model centrat en la digitalització, medicina preventiva i serveis corporatius, amb un fort component tecnològic. Ciutats com Düsseldorf, Essen i Colònia lideren l'oferta mèdica, especialment en àrees com l'oncologia i l'oftalmologia. Els hospitals privats es promocionen activament a l'estranger amb serveis multilingües i paquets de salut per a executius. Els principals mercats d'origen són els Països Baixos i països àrabs.

3. Baviera – Healthy Bavaria

Baviera centra la seva estratègia en la promoció de la salut i la medicina preventiva, combinant tecnologia mèdica amb entorns naturals. Sota la marca Healthy Bavaria, la regió impulsa iniciatives innovadores com els “bosc terapèutics” i col·laboracions amb figures públiques per reforçar la confiança internacional. Múnic destaca per la seva concentració de clíniques privades i serveis específics per a pacients internacionals.

4. Baden-Wurtemberg – Excel·lència Mèdica i Rehabilitació

Amb una forta tradició en salut i balneoteràpia, Baden-Wurtemberg s'especialitza en medicina personalitzada, regenerativa i rehabilitació.

Ciutats com Stuttgart, Heidelberg i Freiburg acullen hospitals universitaris de prestigi, com el de Heidelberg (referent en oncologia).

L'estratègia inclou aliances entre centres mèdics i iniciatives comunes de promoció com la xarxa Medinet.

5. Hesse – Accés global i xarxa sanitària integrada

Amb Frankfurt com a nucli, Hesse és una de les regions sanitàries més potents del món, especialment atractiva per a pacients del món àrab, Rússia i la Xina. Disposa de 30 balnearis i clíniques de prestigi a localitats com Wiesbaden i Bad Homburg. L'aeroport facilita l'accés al turisme mèdic, i la Medical Network FrankfurtRhineMain coordina la promoció internacional de la regió. Centres com la Clínica Alemanya de Diagnòstic de Wiesbaden ofereixen serveis integrals per a pacients estrangers, incloent gestió de visats, traducció i allotjament, mentre que hospitals com el del Nord-oest donen també suport a pacients refugiats.

Turisme mèdic Alemanya

Oferta de serveis de turisme mèdic

Intermediaris

A banda dels estats federats i les seves clíniques, el turisme mèdic a Alemanya involucra molts altres actors que es poden classificar en set grups:

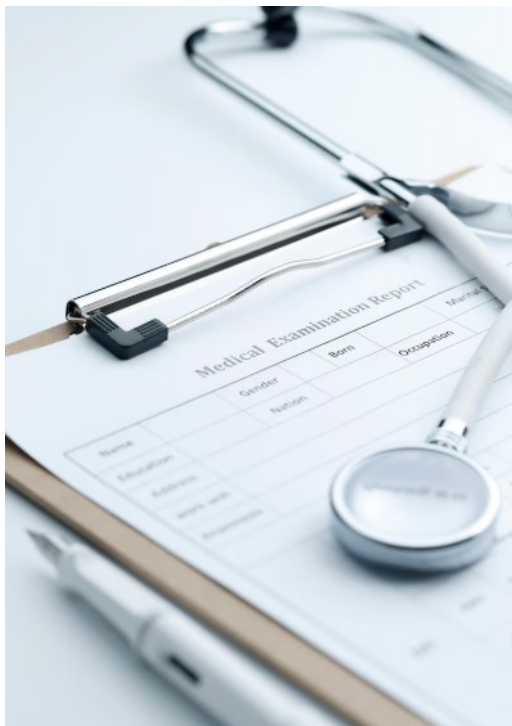
1. Unitats de costos: Inclouen ambaixades, ministeris, asseguradores, ONG i empreses. Els viatgers de l'espai Schengen tenen cobertura sanitària similar a la del seu país. Els estrangers de fora d'Europa, però, sovint no estan coberts i poden recórrer a campanyes de recaptació de fons o al suport dels governs, especialment en països àrabs amb sistemes sanitaris deficients.
2. Organitzadors de viatge: Inclouen aeroports, transportistes, hotels, lloguer de vehicles, operadors turístics, etc. A vegades col·laboren directament amb clíniques, oferint serveis integrats de tractament i recuperació en entorns agradables, com el cas de l'Hotel Stadt Freiburg amb la Clínica Erich Lexer.
3. Proveïdors de serveis mèdics: Com clíniques, centres de rehabilitació, metges, dentistes, psicoterapeutes, farmàcies, òptiques i gimnasos especialitzats.
4. Sector d'oci i turisme: Inclou entitats turístiques, culturals, spas, casinos i parcs d'atraccions. Sovint col·laboren amb les clíniques per oferir un paquet complet al turista mèdic.
5. Sector comercial: Comerços, alimentació, telecomunicacions, agents immobiliaris, manteniment, tallers, etc. Es beneficien del turisme mèdic, ja que molts pacients venen amb familiars.
6. Altres serveis per a pacients: Empreses de seguretat, traductors, assessors legals o funeràries. També hi ha intermediaris com Qunomedical, que connecta pacients amb clíniques alemanyes a través d'una plataforma web. Tot i que la mediació directa de pacients està prohibida a Alemanya, moltes d'aquestes empreses es presenten com a "consultores" o "gestores sanitàries globals". Hi ha riscos associats a intermediaris no qualificats o que operen sense regulació.
7. Serveis per a proveïdors mèdics: Consultores, formació, certificació, agències publicitàries, mitjans i màrqueting. Ajuden els proveïdors mèdics a posicionar-se en el mercat del turisme sanitari.

Turisme mèdic Alemanya

Oferta de serveis de turisme mèdic

Riscos i reptes:

El sector pateix manca de transparència i regulació. Molts intermediaris actuen de manera poc ètica o sense coneixement del sistema sanitari alemany. Les clíniques paguen comissions ocultes, hi ha problemes legals amb la facturació, manca de control de qualitat i pràctiques de competència deslleial. Es reclama la necessitat d'un marc legal clar per regular els serveis, exigir llicències i certificacions, i garantir la qualitat i transparència.

Captació i promoció

Amb el creixement del turisme mèdic, els proveïdors sanitaris busquen formes efectives per atraure pacients internacionals. Una de les eines clau és el màrqueting multilingüe, que ofereix diversos avantatges.

Beneficis del màrqueting multilingüe en turisme mèdic:

- Major accessibilitat
- Millora de l'experiència del pacient:
- Respecte cultural:
- Expansió del mercat i avantatge competitiu.
- Millor comunicació amb socis i intermediaris

Un exemple pràctic és la xarxa de col·laboració transfronterera Oder (entre Alemanya i Polònia), que promociona el turisme mèdic amb una web multilingüe, presència a xarxes socials i participació en fires sectorials.

Turisme mèdic Alemanya

Procés de tractament i facturació

L'atenció a pacients internacionals suposa una oportunitat estratègica per a les clíniques, però també implica complexitats organitzatives, logístiques i legals. El procés assistencial requereix estructures específiques dins dels departaments internacionals, que inclouen des del primer contacte comercial fins al seguiment posttractament. Aquest itinerari contempla l'elaboració d'ofertes mèdiques personalitzades, suport en la tramitació de visats, gestió del viatge i allotjament, així com acompanyament mèdic i lingüístic durant tot el tractament.

Durant l'estada del pacient, la clínica coordina l'atenció sanitària, monitora els costos i ofereix suport continu a pacients i familiars. Un cop finalitzat el tractament, es tanquen els casos clínics, s'emeten les factures i es lliuren els informes mèdics i la documentació d'alta. No obstant això, el procés pot veure's afectat per problemes com ara barreres idiomàtiques, documentació mèdica incompleta, intermediaris poc fiables, impagaments, diferències culturals o manca de coordinació entre actors mèdics i no mèdics.

Pel que fa a la facturació, aquesta es regula per la Llei de Remuneració Hospitalària d'Alemanya i s'aplica mitjançant el sistema DRG, que estableix tarifes planes per cas segons el diagnòstic i la complexitat del tractament. La facturació inclou tant serveis mèdics interns com externs i proveïdors no mèdics (com transports o traductors), i ha de complir amb normatives estrictes en matèria de transparència, igualtat de tracte, IVA i prevenció del blanqueig de capitals.

El valor econòmic dels pacients internacionals és considerable: al sector hospitalari, un 26% dels casos superen els 10.000 € i gairebé un 60% es troben entre els 5.000 i els 10.000 €. Aquest segment representa una font rellevant d'ingressos extrapressupostaris, tot i que cal una gestió eficient per reduir riscos i garantir la sostenibilitat del model.

Turisme mèdic Alemanya

Reptes específics del turisme mèdic

El turisme mèdic a Alemanya ha patit una davallada significativa durant els darrers cinc anys a causa de la pandèmia de la covid-19 i la guerra d'Ucraïna. Aquests esdeveniments han afectat especialment la demanda procedent de països de la CEI (Comunitat d'Estats Independents) i del CCG (Consell de Cooperació del Golf), dues de les regions emissores més importants. En el cas de Rússia, la crisi econòmica derivada de la caiguda del preu del petroli, l'augment de la fiscalitat sobre les rendes altes i la pèrdua massiva d'ocupació van provocar una reducció dràstica dels viatges internacionals, inclosos els sanitaris, amb un descens superior al 70%. Una situació similar es va produir als Estats del Golf, on la recessió econòmica, la caiguda del petroli i la contenció del dèficit públic van comportar una reducció important en la despesa sanitària internacional i en els viatges mèdics.

Tot i aquest context advers, es preveuen bones perspectives per al turisme mèdic alemany en els propers anys. L'alta qualitat dels serveis mèdics i de la infraestructura sanitària a Alemanya, juntament amb l'envelliment de la població mundial, la creixent consciència en salut i l'avenç de la tecnologia mèdica, ofereixen oportunitats de creixement. Per tal de recuperar i expandir el mercat, és essencial reforçar les estratègies de màrqueting digital, fer servir canals com les xarxes socials i influenciadors sanitaris, i potenciar la presència en línia per generar confiança i visibilitat internacional.

A més, la digitalització i la integració de tecnologies emergents com la intel·ligència artificial, la telemedicina, els dispositius mèdics portables i la gestió intel·ligent de dades de salut poden marcar la diferència competitiva. Aquestes eines poden millorar l'experiència del pacient i oferir un servei més personalitzat, eficient i connectat.

Finalment, davant la caiguda del mercat rus, les clíniques alemanyes exploren nous mercats potencials com el continent africà. Per exemple, la Clínica Dr. Baumstark de Bad Homburg considera que Nigèria pot esdevenir un mercat estratègic emergent, fet que evidencia la necessitat de diversificar les fonts de demanda.

Turisme mèdic Alemanya

Conclusions i recomanacions

Alemanya ha reconegut la importància estratègica del turisme mèdic i, després d'anys de caiguda en les xifres degut a la pandèmia i a conflictes geopolítics, està invertint fortament en la seva recuperació. Ho fa a través d'un enfocament global que combina màrqueting internacional, presència en fires especialitzades i cooperació entre actors clau del sector, com ara hospitals, agències turístiques, proveïdors sanitaris i organitzacions transnacionals. Això ha comportat l'adaptació de les estructures internes hospitalàries per fer-les més atractives i funcionals per als pacients estrangers, tenint en compte les seves necessitats específiques.

Aquest context ofereix una finestra d'oportunitat per a Catalunya, que pot aprofitar algunes de les debilitats estructurals del sistema sanitari alemany, com la manca de digitalització, l'escassetat de personal mèdic i l'excés de burocràcia. Aquests són punts en què el sistema català pot oferir un avantatge competitiu clar si se sap posicionar adequadament.

Per aprofitar aquest potencial, es proposen diverses accions clau:

1. Internacionalització del màrqueting sanitari en diversos idiomes. L'experiència demostra que els pacients estrangers responen millor quan reben informació sobre els tractaments, preus i processos mèdics en la seva llengua materna.
2. Promoció activa de Catalunya en esdeveniments internacionals com l'Arab Health (Dubai), Medica (Alemanya), MD&M West (Estats Units) o la CMEF (Xina). Aquestes plataformes permeten visibilitzar l'oferta mèdica catalana davant de mercats clau.
3. Adaptació de l'oferta segons el perfil del pacient internacional. Per exemple, els pacients europeus solen valorar els temps d'espera curts i els tractaments de rehabilitació, mentre que els pacients de països àrabs donen prioritat a la reputació mèdica, el tracte culturalment sensible i els serveis per a les famílies acompanyants. Catalunya reuneix totes aquestes condicions i pot destacar-les com a punts forts.
4. Ús d'ambaixadors de marca: Persones conegudes i reconegudes del país poden actuar com a figures de referència del turisme mèdic català a escala internacional.

Turisme mèdic Alemanya

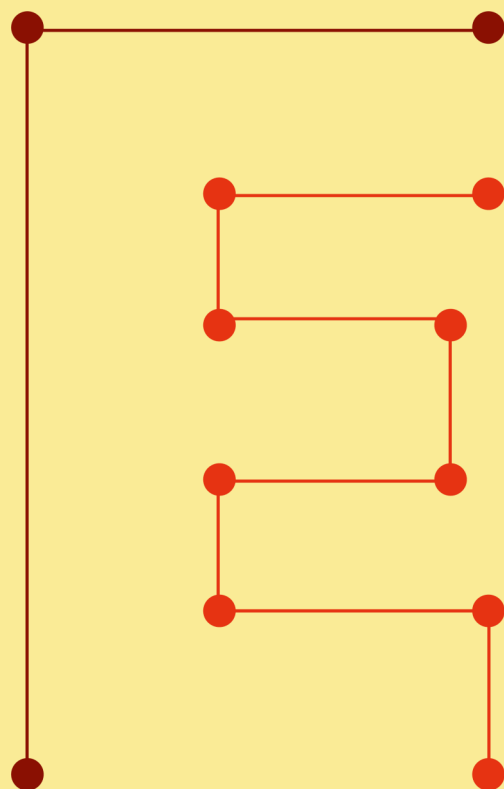
Conclusions i recomanacions

5. Establiment de xarxes sòlides i transfrontereres amb actors rellevants, incloent-hi col·laboracions amb països veïns com França, que poden ser aliats estratègics per atraure turisme mèdic europeu.

6. Creació d'oficines internacionals dins dels hospitals catalans per gestionar específicament les necessitats dels pacients estrangers, incloent-hi serveis d'interpretació i atenció personalitzada.

7. Col·laboració amb experts com Mariam Asefi, responsable de recerca en turisme mèdic a la Universitat de Bonn, que pot contribuir a l'elaboració d'estratègies de màrqueting adaptades a la realitat i potencial de Catalunya.

En definitiva, Catalunya disposa d'una oportunitat real per posicionar-se com un destí sanitari de primer ordre al sud d'Europa, aprofitant les tendències globals i les debilitats dels seus competidors més directes, com Alemanya. Amb una estratègia clara, personalitzada i multilingüe, pot consolidar-se en un mercat en creixement i d'alt valor afegit.

b2b.catalunya.com